

Szczecin, dnia 28 października 2016 r.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

WOPN-ON.6202.24.2016.AR

OBWIESZCZENIE

Działając na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) oraz § 19 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) informuję o możliwości zapoznania się z treścią projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo” oraz o możliwości składania uwag i wniosków w tej sprawie. Projekt zarządzenia w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik do niniejszego obwieszczenia.

Zmiany do ww. planu ochrony wprowadzone zostaną na podstawie zaleceń pokontrolnych Ministra Środowiska. Uwagi i propozycje odnośnie treści projektu składać można w terminie **do dnia 21 listopada 2016 r.** pisemnie na adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin, faxem na nr: 91 4305 201 lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl (z podaniem tytułu wiadomości – „WOPN-ON.6202.24.2016.AR”) bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262).

Informuję jednocześnie, iż odpowiedź na wszystkie wniesione uwagi i wnioski udzielona zostanie w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, dlatego też nie będą udzielane żadne inne indywidualne odpowiedzi autorom uwag i wniosków. Powyższe obwieszczenie wydane zostanie do dnia 30 grudnia 2016 r.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody

i Obszarów Natura 2000

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

w Szczecinie

Marcin Dziubak

Załącznik do obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 października 2016 r., znak: WOPN-ON.6202.24.2016.AR.

**Projekt zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 2016 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Bagno Kusowo”**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. z późn. zm.) zarządza się, co następuje.

§ 1. W zarządzeniu Nr 27/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48, poz. 1186), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się § 6;
- 2) w § 7:
 - a) uchyla się pkt 1,
 - b) uchyla się pkt 2,
 - c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) utrzymanie drogi gminnej Brzeźno – Kusowo jako drogi lokalnej (działki ewidencyjne nr 18 i 57 obręb Brzeźno), a w przypadku ewentualnej modernizacji i/lub poszerzania drogi – planowane do włączenia w pas drogowy grunty nie powinny obszaru rezerwatu”,
 - d) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) należy odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości 200 m od wschodniej granicy rezerwatu – na działkach ewidencyjnych nr 3/6, 6, 10/7, 18, 123/1 obręb Brzeźno. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na działkach nr 3/4, 3/5, 19/41 obręb Brzeźno w odległości 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów.”;
- 3) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 4) załącznik nr 2 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 5) uchyla się załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

**Załącznik nr 1 do projektu zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 2016 r.**

„Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 27/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo”.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	Przesuszenie torfowiska wskutek funkcjonowania starych rowów odwadniających na (zagrożenie istniejące).	Uzupełnienie sieci przegród drewnianych i ziemnych blokujących odpływ wody z torfowiska, a następnie utrzymywanie, a w razie potrzeby odtwarzanie przegród. Pozostawienie zablokowanych rowów do samorzutnego zarośnięcia.
2.	Ekspansja sosny <i>Pinus sylvestris</i> na kopule torfowiska (zagrożenie potencjalne).	Monitoring stanu populacji sosny na kopule torfowiska.
Zagrożenia zewnętrzne		
3.	Nielegalna antropopresja, w szczególności kłusownictwo na jeziorze Brzeźno, penetracja obszaru rezerwatu w celu przedostania się osób uprawiających amatorski połów ryb w pasie brzegowym jeziora Wielatowo, zbiór owoców runa leśnego oraz jazdy quadami na torfowisku i w borach bagiennych oraz związane z powyższym wydeptywanie i niszczenie rzadkiej oraz chronionej roślinności, płoszenie zwierząt, wandalizm, zaśmiecanie obiektu (zagrożenie istniejące).	Wzmoczony nadzór nad rezerwatem przez Straż Leśną, utrzymanie sprawności technicznej oznakowania rezerwatu oraz drożności trasy wyznaczonego szlaku tzw. „Ścieżki poznawczej” („kanalizującej” ruch turystyczny i rekreacyjny w rezerwacie).
4.	Obniżanie bazy hydrologicznej rezerwatu wskutek udrożnienia odpływu wody z jeziora Wielatowo, w szczególności poprzez prace utrzymaniowe na odpływie z jeziora i cieką Struga Gonja w Brzeźnie i poniżej Brzeźna, a także przez udrożnienie odpływu wód w kierunku Trzebiechowa (zagrożenie potencjalne).	Utrzymanie rzędnej odpływu z jeziora Wielatowo na dotychczasowym i wyeliminowanie możliwości przelewu wód tego jeziora do zlewni Perznicy.
5.	Prowadzenie w gospodarce leśnej w oddziałach i wydzieleniach leśnych 301-306, 311, 317a-j, 321 a-c, k, 322k, 329a-j, 327, 328, 329a-j, 330a-c ¹⁾ prac mogących zmieniać stosunki wodne w rezerwacie na skutek zrębów i udrażniania rowów (zagrożenie potencjalne).	Utrzymanie obecnego statusu „ostoi różnorodności biologicznej” przyległych do rezerwatu drzewostanów na siedliskach bagiennych, wyłączonych z użytkowania rębego oraz wyznaczenie z nich otuliny rezerwatu.

¹⁾ według Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Szczecinek na lata 2015-2024.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
6.	<p>Przekształcenie działek sąsiadujących z rezerwatem na grunty pod zabudowę, a w efekcie lokalizacja nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu i związany z tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania melioracyjne w celu osuszenia gruntów pod zabudowę, odwadniające jednocześnie torfowisko i bory bagienne w rezerwacie, • rozłączenie ścieków bytowych (nawet oczyszczonych w tzw. oczyszczalniach przydomowych) do gruntu wpływające eutrofizująco na oligotroficzne ekosystemy rezerwatu, • wzrost antropopresji na obiekt, tj. wzmożona penetrację ludzką na brzegach jeziora Brzeźno i wzdłuż południowych fragmentów rezerwatu w kierunku jeziora Wielatowo, skutkująca płoszeniem zwierząt, zaśmiecaniem terenu, wandalizmem wobec przegród blokujących odpływ wody, nielegalnym zbiorem żurawiny na torfowisku, kłusownictwem wędkarskim na jez. Brzeźno i rezerwatowym fragmencie brzegu jeziora Wielatowo (zagrożenie potencjalne). 	<p>Ograniczenie lokalizowania nowej zabudowy pomiędzy drogą gminną we wsi Brzeźno a wschodnią granicą rezerwatu, w szczególności w odległości 200 m od wschodniej granicy rezerwatu – na działkach ewidencyjnych nr 3/6, 6, 10/7, 18, 123/1 obręb Brzeźno. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na działkach nr 3/4, 3/5, 19/41 obręb Brzeźno w odległości 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów.</p> <p>Pozostawienie drogi gminnej Brzeźno – Kusowo jako drogi lokalnej (działki ewidencyjne nr 18 i 57 obręb Brzeźno), a w przypadku ewentualnej modernizacji i/lub poszerzania drogi – planowane do włączenia w pas drogowy grunty nie powinny obszaru rezerwatu.</p>

**Załącznik nr 2 do projektu zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 2016 r.**

„Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 27/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo”.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Zablokowanie odpływu wody z torfowiska poprzez wykonanie przegród drewnianych lub drewniano-ziemnych.	Wykonanie 7 przegród w ciągu lat 2016-2019. W zależności od potrzeb (konserwacja) i remont przegród.	punkty o współrzędnych ²⁾ : 341730,5; 662732,3 341663,5; 662812,6 341722,0; 662737,5 341504,2; 663002,6 341381,5; 663032,5 341097,5; 663068,7 341762,1; 662625,8

²⁾ według Państwowego Układu Współrzędnych Geodezyjnych 1992.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
2.	Uzupełniające zablokowanie odpływu wody z torfowiska poprzez wykonanie przegród drewnianych lub drewnianoziemnych.	Wykonanie 11 przegród w ciągu lat 2017-2029. W zależności od potrzeb (konserwacja) i remont przegród.	punkty: 341571,7; 662922,1 341268,4; 663046,6 341028,3; 663077,7 340934,0; 664319,3 341037,8; 664037,3 340679,9; 664225,7 340264,2; 663653,7 340301,1; 663663,8 340243,3; 663522,8 340277,6; 663531,1 340303,3; 663440,0
3.	Monitoring stanu technicznego przegród blokujących przepływ w rowach oraz procesu zarastania rowów.	Z częstotliwością co 2 lata.	Wszystkie rowy w rezerwacie i przegrody na nich.
4.	Monitoring poziomu wody w torfowisku	Umieszczenie i utrzymanie sprawności technicznej automatycznych rejestratorów w 10 piezometrach.	Punktowo w wydzieleniach 308b, 309a, b, 313f, j, 315b, 318m, 321d ³⁾ .
5.	Monitoring populacji sosny na kopule torfowiska.	Co 6 lat, monitoring na 27 powierzchniach kołowych po 0,05 ha, o trwale zastabilizowanym środku na siedlisku siedliska 7110 żywe torfowiska wysokie.	Punkty wzdłuż transektów: 340579,1; 663798,2 340505,8; 664000,3 340495,8; 663861,2 340791,3; 663848,9 341319,3; 664156,4 341311,7; 663838,1 340785,0; 664051,5 341128,2; 664043,8 341046,4; 663583,5 341331,0; 663983,4 341224,1; 663758,6 341311,0; 664024,2 341312,7; 664277,2 340929,0; 663797,9 340971,2; 663689,7 340451,9; 664087,3 340408,4; 663608,2 340348,1; 663665,8 340349,7; 663753,0 340629,2; 663812,1 340531,0; 663787,8 340796,2; 663949,0 340545,8; 663908,3 340469,1; 663805,3 340470,2; 663987,6 341221,3; 663815,0 341162,3; 663921,2

³⁾ według Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Szczecinek na lata 2015-2024.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
6.	Utrzymanie istniejącego oznakowania obiektu oraz infrastruktury wyznaczonego ⁴⁾ szlaku tzw. „Ścieżki poznawczej”.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) oraz ewentualna wymiana tablic urzędowych, regulaminowych i informacyjnych przy granicach rezerwatu oraz „małej infrastruktury” na trasie wyznaczonego szlaku w wydzieleniach 315g, 316h, g, 318w, 319h, 321a, b, c, d, f, g, h, 320c, d, i – w terminach i z częstotliwością zależnymi od potrzeb.	
7.	Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk stanowiących przedmiot ochrony w granicach, pokrywającego się z rezerwatem obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009.	Na podstawie metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opisanej w podręcznikach metodycznych – realizowany w terminach spójnych z monitoringiem w granicach całego obszaru Natura 2000 ⁵⁾ . Obszar całego rezerwatu.	

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia dla rezerwatu przyrody plan ochrony, sporządzany zgodnie z art. 18 i 20 tej ustawy. Projekt planu sporządza się uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, twórców i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94 poz. 794). Plany ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinny uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy o ochronie przyrody, albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29 tejże ustawy. Plan ochrony może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo” został ustanowiony zarządzeniem 27/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48, poz. 1186). Minister Środowiska pismem z dnia 5 sierpnia 2013 r. znak: DP-074-16/23919/13/KP, poinformował Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, że po dokonaniu kontroli powyższego zarządzenia na podstawie § 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) oraz w związku z upoważnieniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 2010 r. do dokonywania zgodności aktów prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów, stwierdził uchybienia uzasadniające jego zmianę we własnym zakresie.

Wśród przedmiotowych uchybień wymieniono:

- 1) nie spełnienie wymogu określonego w art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z tym przepisem plan ochrony rezerwatu w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinien uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym

⁴⁾ funkcjonującego na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Bagno Kusowo” (projekt zarządzenia znajduje się obecnie na etapie opiniowania i konsultacji).

⁵⁾ według § 6 i lp. 21 załącznika nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1652).

mowa w art. 28, albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody – rezerwat zlokalizowany jest w całości w granicach obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009, natomiast plan zadań ochronnych dla przedmiotowej ostoi obowiązuje na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1652). Treść ww. PZO uwzględnia obszar rezerwatu. W dniu 11 września 2015 r. ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774 z późn. zm.) wprowadziła zmianę w dotychczasowym brzmieniu ustawy o ochronie przyrody, a mianowicie w art. 20 dodała ust. 6 w brzmieniu: „Przepisu ust. 5 nie stosuje się względem planów ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego pokrywających się w całości lub w części z obszarem Natura 2000, dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28, albo plan ochrony, o którym mowa w art. 29, obejmujące obszar parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego”. W związku z powyższym ustawodawca wprowadził odstępstwo umożliwiające obecnie nie uwzględnianie w niniejszym zarządzeniu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Jeziora Szczecineckie PLH320009, który posiada już obowiązujący plan zadań ochronnych do roku 2024;

- 2) nieprawidłowo sformułowane ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa. W ustaleniach tych wskazano m. in. konieczność uwzględniania lokalizacji rezerwatu przyrody w powyższych aktach planistycznych. Konieczność zamieszczania informacji na ten temat wynika z art. 10 ust. 2 pkt 3 oraz art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.), a zgodnie z § 137, w związku z § 143 „Zasad techniki prawodawczej”, w aktach prawa miejscowego nie powtarza się treści ustaw, ratyfikowanych umów międzynarodowych i rozporządzeń. Część z pośród ustaleń do aktów planistycznych została również sformułowana w sposób zbyt ogólny, w szczególności poprzez stosowanie mało precyzyjnych określeń, takich jak: „minimum ... od ...”. Ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą powodować określone skutki prawne, w tym o znaczeniu gospodarczym, w stosunku do podmiotów władających terenami sąsiadującymi z rezerwatem przyrody. W kontekście powyższego nieprecyzyjne ustalenie zasięgu obowiązywania oraz zakresu przyjętych w planie ograniczeń wykorzystywaniu terenów sąsiadujących z rezerwatem, co może rodzić komplikacje przy wprowadzaniu ustaleń do m.pzp. Zasadne jest formułowanie brzmienia aktów prawnych w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, nie tylko organów, ale również pozostałych adresatów tych aktów. Uzasadnione w tego typu przypadkach jest odnoszenie się do poszczególnych działek ewidencyjnych, stref o ściśle określonej szerokości lub otulin rezerwatów. Ponadto, w zarządzeniu zawarte zostały ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, które nie wynikają z eliminacji lub ograniczenia stwierdzonych w rezerwacie zagrożeń ustalenia tego rodzaju stanowią m. in. postanowienia dotyczące ograniczeń w zakresie: lokalizacji infrastruktury turystycznej, odwodnienia terenów, dokonania zmian przeznaczenia gruntu. Zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody formułowanie tego typu ustaleń musi wynikać ze zidentyfikowanych zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Z powyższych względów formułowanie tego typu ustaleń do aktów planistycznych wymaga uzupełnienia załącznika nr 1 o odpowiadające im zagrożenia i sposoby ich eliminacji. Natomiast w przypadku braku tego typu zagrożeń ustalenia należy usunąć.

Biorąc powyższe pod uwagę, w dotychczasowym § 7 odnoszącym się do ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek, planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych uchylono punkty 1 i 2 w brzmieniu:

„1) uwzględnić lokalizację rezerwatu w powyższych dokumentach i aktach prawa miejscowego;

2) w sąsiedztwie rezerwatu w odległości minimum 200 m od granic rezerwatu nie należy projektować inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁴, a w szczególności tych, które mogłyby spowodować nasilenie odwodnienia rezerwatu. Lokalizację pozostałych przedsięwzięć mogących wpływać na stosunki wodne w rezerwacie, należy rozpatrywać uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze obiektu”, gdyż rozstrzygnięcie tych lokalizacji odbywać się będzie na etapie prowadzonych ocen oddziaływania na środowisko oraz ocen oddziaływania na obszar Natura 2000 – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016 r., poz. 353 z późn. zm.).

Ponadto, zmieniono dotychczasowe ustalenia z pkt 3 i 4 z:

„3) pozostawić drogę gminną Brzeźno – Kusowo (obejmującą działki ewidencyjne nr 18 i 57 obręb Brzeźno) jako drogę lokalną;

4) należy odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości minimum 200 m od wschodniej granicy rezerwatu – na działkach ewidencyjnych nr 3/6, 6, 10/7, 18, 123/1 obręb Brzeźno. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na działkach nr 3/4, 3/5, 19/41 obręb Brzeźno w odległości mniejszej niż 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów”

na: „3) pozostawić drogę gminną Brzeźno – Kusowo (obejmującą działki ewidencyjne nr 18 i 57 obręb Brzeźno) jako drogę lokalną, a w przypadku ewentualnej modernizacji i/lub poszerzania drogi – planowane do włączenia w pas drogowy grunty nie powinny obszaru rezerwatu.

4) należy odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości 200 m od wschodniej granicy rezerwatu – na działkach ewidencyjnych nr 3/6, 6, 10/7, 18, 123/1 obręb Brzeźno. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na działkach nr 3/4, 3/5, 19/41 obręb Brzeźno w odległości 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów.”

Jednocześnie, uszczegółowiono odpowiadające przedmiotowym ustaleniom zagrożenie dla rezerwatu opisane w lp. 6 załącznika nr 1 do zarządzenia;

- 3) nieprawidłowe wskazanie obszarów i miejsc udostępnionych w rezerwacie dla celów naukowych. W § 6 i lp. 1 załącznika nr 3 do zarządzenia zamieszczono informację, że obszar rezerwatu udostępnia się do celów naukowych po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ. Natomiast przy określaniu sposobu rzeczowego udostępnienia nie odniesiono się w żaden sposób do zakresu lub rodzaju dopuszczanych badań. Powyższe oznacza w praktyce możliwość realizacji badań dowolnego rodzaju, w tym oddziałujących negatywnie na cele ochrony rezerwatu. Zarządzenie powinno zawierać określenie zakresu lub rodzaju badań, a w przypadku niemożliwości określenia takich uwarunkowań, zasadnym wydaje się niewyznaczanie w rezerwacie obszarów udostępnianych do celów naukowych. Wykonanie badań będzie w tym przypadku uzależnione od uzyskania indywidualnego zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Możliwość uzyskania takiego zezwolenia wynika wprost z art. 15 ust. 1 pkt 24 ustawy o ochronie przyrody, tym samym nie zachodzi potrzeba wskazania na taką konieczność w treści zarządzenia, gdyż zamieszczanie w nim powtórnego przepisu ustawowego stanowi powtórzenie niezgodne z „Zasadami techniki prawodawczej”.

Ponadto, nieprawidłowo wskazano obszary i miejsca udostępnione w rezerwacie dla celów edukacyjnych i turystycznych, tj. Ogólnodostępnej ścieżki edukacyjnej („poznawczej”) po zarastających potorfiach i borach bagiennych w oddz. 320 i 321 (w § 6 i lp. 2 załącznika nr 3 do zarządzenia). Tak sformułowany sposób nie zawiera podstawowego wskazania, tzn. czy rezerwat udostępnia się do ruchu pieszego, rowerowego, czy też w inny sposób. Zgodnie natomiast z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.), w parkach narodowych oraz rezerwach przyrody zabrania się ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie

przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Szlaki i trasy narciarskie są wyznaczane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska nie w drodze aktu prawa miejscowego, lecz w drodze aktu prawa wewnętrznego.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz brak możliwości określenia zakresu i rodzaju badań naukowych, dla których można by udostępnić obszar rezerwatu, uchylono § 6, a wskazanie przedmiotowego szlaku wyznaczone zostanie odrębną procedurą/odrębnym aktem wewnętrznym Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Projekt ww. zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Bagno Kusowo” znajduje się obecnie na etapie opiniowania i konsultacji.

Mając na względzie niewystarczającą skuteczność realizowanych działań ochronnych w obszarze siedlisk 3160 jeziora dystroficzne, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do spontanicznej lub stymulowanej regeneracji, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 91D0 bory i lasy bagienne oraz nowe zidentyfikowane zagrożenie, plan ochrony rezerwatu zmieniono poprzez uzupełnienie działań ochrony czynnej związane z:

- *uzupełnieniem sieci urządzeń blokujących odpływ wód z rezerwatu istniejącymi rowami,*
- *uzupełnieniem sieci piezometrów służących do monitoringu poziomu wód w rezerwacie,*
- *monitoringiem sukcesji populacji sosny na kopule torfowiska.*

Równocześnie załącznik nr 14 do zarządzenia „Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków” został uszczegółowiony i podzielony na zagrożenia istniejące i potencjalne. Do nowych zagrożeń potencjalnych dodano:

- *ekspansję sosny *Pinus sylvestris* na kopule torfowiska (lp. 2),*
- *obniżanie bazy hydrologicznej rezerwatu wskutek udroźnienie odpływu wody z jeziora Wielatowo, w szczególności poprzez prace utrzymaniowe na odpływie z jeziora i cieką Struga Gonia w Brzeźnie i poniżej Brzeźna, a także przez udroźnienie odpływu wód w kierunku Trzebiechowa (lp. 4).*

Dokumentacją wyjściową dla opracowania ww. zakresu było opracowanie pn.: „Rezerwat przyrody Bagno Kusowo w obszarze Natura 2000 Jeziora Szczecińskie PLH320009” (Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P., 2016).

Ocena skutków regulacji (OSR) do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Kusowo”:

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.).

2. Konsultacje społeczne

Projekt został poddany konsultacjom społecznym. Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 1) Urząd Gminy Szczecinek;
- 2) Starostwo Powiatowe w Szczecinku;
- 3) Nadleśnictwo Szczecinek;
- 4) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku;
- 5) Regionalna Rada Ochrony Przyrody;
- 6) Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie, Rejonowy Oddział w Koszlinie;
- 7) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- 8) Klub Przyrodników;
- 9) społeczeństwo – udział społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.) poprzez wydanie:
 - obwieszczenia RDOŚ w Szczecinie z dnia 6 listopada 2014 r., znak: WOPN-ON.6202.9.2014.AR o zamiarze przystąpienia do zmiany planu ochrony (podano do

publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w dniu 06.11.2014 r. wydruk w prasie o zasięgu regionalnym, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Szczecinie w terminie 06.11.2014 r. - 30.01.2015r. oraz przesłanie obwieszczenia do właściwych miejscowo: Urzędu Gminy Szczecinek, Starostwa Powiatowego w Szczecinku, Nadleśnictwa Szczecinek, RDLP w Szczecinku, ZZMiUW w Szczecinie R/O w Koszalinie, RZGW w Szczecinie z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres ponad 21 dni. Odnośnie zamierzenia, uwagi i wnioski wpłynęły od prezesa Klubu Przyrodników (pismo z dnia 8 grudnia 2014 r., znak: 1126/2014, którym przedstawiono stanowisko prawne odnośnie wprowadzania zmian w planach ochrony). Odpowiedź na ww. stanowisko udzielona została odrębnym pismem RDOŚ w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2014 r., znak: WOPN-ON.6202.9.2014.AR,

- obwieszczenia RDOŚ w Szczecinie z dnia października 2016 r., znak: WOPN-ON.6202.24.2016.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag - podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ, wydruk w prasie o zasięgu regionalnym, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Szczecinie oraz przesłanie do właściwych miejscowo Urzędu Gminy Szczecinek, Starostwa Powiatowego w Szczecinku, Nadleśnictwa Szczecinek, RDLP w Szczecinku, ZZMiUW w Szczecinie R/O w Koszalinie, RZGW w Szczecinie, Klubu Przyrodników z prośbą o jego wywieszenie przez okres 21 dni.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa – w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. W ciągu 13 lat dalszego obowiązywania planu, w zależności od potrzeb wydane mogą zostać środki pieniężne na konserwację nowych 7 przegród i urządzeń monitorujących poziom wód rezerwacie w wysokości około 35000. Koszty budowy nowych przegród oraz zakupu i montażu ww. urządzeń na przełomie lat 2016/2018 wydane zostaną z Międzynarodowego Funduszu Ochrony Torfowisk, zarządzanego przez The Nature and Biodiversity Conservation Union (NABU) w ramach projektu realizowanego przez Klub Przyrodników (w porozumieniu z RDOŚ w Szczecinie i Nadleśnictwem Szczecinek).

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Zarządzenie będzie miało bezpośredni wpływ na rynek pracy w związku z realizacją nowych zaplanowanych działań ochronnych. Do ich wykonania mogą być zatrudnione, na podstawie przepisów odrębnych, lokalne firmy związane z utrzymaniem zieleni, usługami leśnymi.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w dyrektywach unijnych.

Szczecin, dnia 2016 r.

Sporządził:

Wnioskodawca: